METSÄTALOUS

Hirvet syövät taimikot eikä metsänomistaja saa siitä korvausta. Arvioinnista tulee vielä 170 euron lasku. Se on isku vasten kasvoja. **ALUEVASTAAVA PEKKA KASURINEN, SODANKYLÄN METSÄNHOITOYHDISTYS**

Yhdistelmävero kannustaisi myymään puuta

Metsätutkijat esittävät siirtymistä yhdistelmäverotukseen, jossa metsänomistajat saisivat valita puun myynti- tai pinta-alaveron käyttämisestä. Se toisi eniten puuta tarjolle ja saattaisi jopa kasvattaa verotuloja.

Metsäteollisuuden mukaan nykyisin käytössä oleva, puun myyntituloihin perustuva verojärjestelmä ei kannusta metsänomistajia myymään puuta. Sen tilalle teollisuus on esittänyt järjestelmää, joka perustuisi myyntiverotuksen lisäksi metsätilamaksuun eli pinta-alaverotukseen.

Mallin kannustusvaikutus perustuisi siihen, että maksu olisi vähennettävissä puun myyntituloveroista. Metsänomistajat ovat torjuneet metsätilamaksun jyrkästi ja myös metsätutkijat suhtautuvat siihen epäillen.

Metsätilamaksu toisi epävarmuutta

Metsäntutkimuslaitoksen tutkija **Jani Laturi** ja professori **Jussi Uusivuori** eivät usko, että yhdistelmävero toimisi metsäteollisuuden toivomalla tavalla.

Voi olla, että se kannustaisi metsän virkistysarvoja vaalineita metsänomistajia myymään puuta.

Toisaalta taloudellista voittoa painottavat metsänomistajat hajauttaisivat myyntejä.

”Se nostaisi kustannuksia, pienentäisi tuloja ja johtaisi pienempiin puukauppakokoihin. Siksi voidaan todeta yksiselitteisesti, että puunmyyntituloja painottavien omistajien metsätalouden kannattavuus pienenisi”, tutkijat kirjoittavat.

Vaikka verojärjestelmän käyttöönoton kokonaisvaikutus olisi puuntarjontaa lisäävä, aktiivisten metsänomistajien verosuunnittelu lisäisi puukaupan epävarmuutta. Lisäksi metsätalouden kustannukset kasvaisivat.

Verovalinta metsänomistajalle

Tutkijat kiertäisivät yhdistelmäverotuksen ongelmat antamalla metsänomistajien valita heille sopivan verojärjestelmän. Heidän mallissaan metsänomistajat voisivat valita määräaikaisesti verojärjestelmän, jossa osa verotuksesta perustuisi pinta-alaveroon ja osa puunmyynnin yhteydessä maksettaviin pääomatuloveroihin.

Pääomatuloveroaste olisi tällöin normaalia alempi, esimerkiksi puolet normaalista.

”Tällaisen järjestelmän on todettu yksiselitteisesti lisäävän puun tarjontaa, ja mahdollisesti se kasvattaisi verotuloja. Kenenkään metsänomistajaryhmän kokonaishyöty ei alentuisi, koska järjestelmä perustuisi vapaaehtoisuuteen”, toteavat tutkijat.

Vapaaehtoinen yhdistelmäverojärjestelmä sopisi niille metsänomistajille, jotka haluaisivat metsistään kovaa tuottoa. Vastaavasti aineettomia arvoja painottavat metsänomistajat pitäytyvät nykyjärjestelmässä, koska heillä ei ole tarvetta lisätä puun myyntejä.

Määräaikainen verojärjestelmä

Uusivuoren mukaan sopiva määräaika voisi olla esimerkiksi 15 vuotta. Sen aikana metsänomistaja voisi myydä hakkuukypsät leimikkonsa alemmalla myyntituloverolla.

”Tästä olisi hyötyä myös yhteiskunnalla, kun puun myyntialttius kasvaisi. Järjestelmähän toimisi niin, ettei kenenkään puunmyyntihalukkuus vähenisi mutta joidenkin lisääntyisi.”

Uusivuoren mukaan lopputuloksena verotulot saattaisivat jopa kasvaa, kun lisääntyvä puun myynti kasvattaisi myyntituloveron veropohjaa ja lisäksi pinta-alaverot tuottaisivat verotuloja.

Pinta-alaverotukseen liittyvää hallintoa ja laskentaperusteita pidettiin aikanaan raskaina. Uusivuoren mukaan niihin ei ole paluuta.

”Järjestelmän hallinto tulisi rakentaa mahdollisimman kevyeksi. Pinta-alamaksujen suuruus voitaisiin maantieteellisesti ja kasvupaikkaluokittain kuitenkin eriyttää”, pohtii Uusivuori.

JARMO PALOKALLIO

Hirvituhokorvaukset romahtavat Lapissa

SODANKYLÄ

Uusi riistavahinkoasetus käytännössä romahduttaa hirvien taimikoille tekemistä vahingoista maksettavat korvaukset Lapissa. Etelä-Suomen nopeasti kasvavissa taimikoissa korvausmäärät vastaavasti kasvavat. Asetus tuli voimaan toukokuun alussa.

”Lappiin maksetut hirvivahinkokorvaukset ovat kohdistuneet pahimmille tuhoalueille, etenkin Sodankylään ja Sallaan. Uusi asetus käytännössä lopettaa korvauksien maksamisen alueella”, sanoo aluevastaava **Pekka Kasurinen** Sodankylän metsänhoitoyhdistyksestä.

Uusissa korvaustaulukoissa taimikoiden arvo määritetään taimien valtapituuden perusteella, kun se 10 viime vuotta on määritetty keskipituuden perusteella.

”Taimikoiden arvot ovat uusissa taulukoissa huomattavasti matalammat kuin entisissä”, kertoo esittelijä **Tarja Palen** Suomen metsäkeskuksen Lapin alueyksiköstä.

Mikäli vahinkoalueelle on esitetty taimikonhoitoa tai täydennys- ja uudelleen viljelyä, laskevat kohteiden kasvu- ja laatutappiokorvaukset Lapissa jopa 65–95 prosenttia nykyisestä korvaustasosta.

”Uusi riistavahinkoasetus käytännössä lopettaa hirvituhokorvausten maksun Lapissa”, kertoo aluevastaava Pekka Kasurinen Sodankylän metsänhoitoyhdistyksestä.

”Metsänomistajat järkyttyivät”

Kasurinen kertoo, että alueen metsänomistajat järkyttyivät uuden riistavahinkoasetuksen vaikutuksista.

”Hirvet syövät taimikot eikä metsänomistaja saa siitä korvausta. Arvioinnista tulee vielä 170 euron lasku. Se on isku vasten kasvoja.”

Pitkällä aikavälillä metsänomistaja menettää tuhansia euroja hehtaarilta. Kasurinen uskoo, että metsänomistajat eivät katso asiaa hyvällä.

”Kun riittäviä tuhokorvauksia ei makseta, todennäköisesti vaatimukset hirvikannan tappamiseksi mahdollisimman vähiin voimistuvat.”

Valtio on kerännyt vahvan hirvikannan Lapista metsästäjien maksamina hirvilupamaksuina ja vieraspaikkakuntalaisten metsästäjien ”tossurahoina” tarpeeseen nähden moninkertaisen rahapotin, jolla on korvattu taimikkovahinkoja metsänomistajille.

”Tulonsiirtoa Lapista etelään”

”Lapista siirretään uuden asetuksen turvin rahaa Etelä-Suomeen, missä olot ovat muutenkin paremmat puunkasvatukselle. Täällä taimikko ehditään syödä 10 vuoden aikana 8–9 kertaa, etelässä 2–3 kertaa. Kasvussa on valtava ero”, Kasurinen kritisoi.

Kun Lapissa kasvavan taimikon arvo katsotaan vähäiseksi, se saattaa heijastua myös metsämaan arvoon.

”Tätä voidaan käyttää maanarvoa alentavana tekijänä vaikkapa korvausesityksissä, kun alueelle suunnitellaan jatkossa tuulivoimapuistoja.”

KARI LINDHOLM

Puu meni hyvin kaupaksi viime vuonna

Puukauppa veti viime vuonna hyvin. Hakkuiden kokonaispinta-ala oli 688 000 hehtaaria, kasvua edellisvuoden hakkuisiin oli 15 prosenttia, kertoo Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Hakkuista suuri osa, vähän yli puoli miljoonaa hehtaaria oli kasvatushakkuita, joiden määrä on kokonaisuudessaan kasvanut viime vuosikymmenen aikana.

Vielä vuonna 2002 hakkuualasta kaksi kolmannesta tehtiin kasvatushakkuita, mutta viime vuonna niiden määrä oli noussut 77 prosenttiin.

Myös ensiharvennusten ja muiden harvennusten pinta-alat ovat viime vuosina yleisesti kasvaneet. Vuosikymmenen aikana kasvatushakkuiden painopiste on kuitenkin Metlan mukaan siirtynyt ensiharvennuksista myöhemmin tehtäviin harvennuksiin.

Vastaavasti luontaiseen uudistamiseen tähtäävien hakkuiden osuus on viime vuosikymmenen aikana pienentynyt. Vuonna 2002 uudistusaloista viidenneksellä tehtiin siementai suojuspuuhakkuita, viime vuonna osuus oli enää 14 prosenttia.

Avohakkuuala kasvoi edellisvuodesta 12 prosenttia 122 000 hehtaariin.

Metsäkeskuksen edistämispalveluiden päällikkö **Jouni Rantala** vahvistaa, että puukauppa käy tällä hetkellä hyvin koko Suomessa. ”Korjuukausi oli tänä talvena pitkä ja puulla on hyvin kysyntää”.

Päijät-Hämeen alueella hakkuusuunnite on saatu hakattua lähes joka vuosi ja myös viime vuonna ostot pysyivät samalla tasolla.

”Kaikki leimikot ovat käyneet kaupaksi ja harvennusrästejä on saatu purettua”, kertoo Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja **Jari Yli-Talonen**. Huippuvuoden 2007 hakkuumääristä ollaan Yli-Talosen mukaan perässä noin viidennes.

AURA PILKAMA

Mhy-lakimuutos lausuntokierrokselle

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) pyytää nyt lausuntoja lakiluonnoksesta, jolla muutettaisiin metsänhoitoyhdistyksistä annettua lakia.

Ehdotuksen mukaan metsänhoitoyhdistyksille suoritettavasta veroluonteisesta metsänhoitomaksusta luovuttaisiin. Yhdistysten liiketoimintaa koskevat rajoitukset poistettaisiin, eikä yhdistyksillä olisi enää viranomaisen määräämiä toimialueita. Metsänomistajien jäsenyys yhdistyksissä olisi vapaaehtoista.

Metsänhoitoyhdistykset rahoittaisivat toimintansa jäsenmaksuilla sekä mahdollisen liiketoimintansa tuotoilla.

Nykyiset metsänhoitoyhdistykset katsottaisiin sellaisinaan muutettujen säännösten mukaisiksi yhdistyksiksi.

Uusien metsänhoitoyhdistysten rekisteröimiselle asetettaisiin vähimmäisvaatimukset, jotka koskisivat yhdistyksen jäsenmäärää ja jäsenille kuuluvan metsämaan kokonaispinta-alaa.

Lausunnot lakiehdotuksesta on pyydetty antamaan 18.6.2013 mennessä.

Ehdotettujen muutosten on tarkoitus tulla voimaan pääosin 1.1.2015. Metsänhoitoyhdistysten oikeus metsänhoitomaksuihin poistettaisiin kuitenkin jo 1.1.2014 alkaen, MMM tiedottaa.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

John Deere vähentää liki sata työpaikkaa

Metsäkonevalmistaja John Deere Forestry vähentää 97 työntekijää. Maaliskuussa aloitetut yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen tällä viikolla.

Neuvotteluissa vähennystarve laski arvioidusta enintään 150 henkilötyövuodesta 97 henkilötyövuoteen. Joensuussa työ loppuu 47:ltä ja Tampereella 26 ihmiseltä.

Vähennystarvetta John Deere Forestry perustelee myynnin vähenemisellä.

KARI LINDHOLM

Hirvi riipii taimen parkin irti alahampaillansa.

Hirvivahingot vähenivät roimasti

Hirvieläinten aiheuttamat metsävahingot vähenivät roimasti lähes koko maassa, Metsäkeskus kertoo.

Tärkein syy vahinkojen vähenemiseen lienee hirvien määrän väheneminen.

Myös sää vaikuttaa asiaan. Helppokulkuinen, pehmeä hanki mahdollistaa hirvien liikkumisen ja laidunnuksen laajoilla alueilla, jolloin hirvet todennäköisemmin katkovat yksittäisiä ja vähempiarvoisia puita eikä korvattavaa vahinkoa synny.

Metsäkeskus maksaa hirvivahinkokorvauksia viime vuodelta 1,2 miljoonaa euroa, kun vuodelta 2011 vahinkoja korvattiin 2,1 miljoonalla eurolla.

Suurimmat euromääräiset pudotukset olivat Pohjois-Karjalan, Kainuun, Etelä-Savon ja Lapin alueilla.

Metsäkeskukselta voi hakea korvausta yli 170 euron arvoisista hirvien aiheuttamista vahingoista metsätaloudelle.

”Riistakeskuksen arvion mukaan hirvikanta on tällä hetkellä suosituksen mukainen, keskimäärin noin kolme hirveä tuhannella hehtaarilla. Alueelliset erot ovat kuitenkin melko suuret, ja hirvijahtia tulee suunnata kantaa tasoittavasti”, muistuttaa Metsäkeskuksen riistavahinkovastaava **Esko Viinanen**.

SUVI NIEMI

”Surullinen tilanne”

Uuden riistavahinkoasetuksen vaikutukset puraisevat kipeimmin kuivahkoiden kangasmaiden metsänomistajia.

Hirvituhoista ovat kärsineet etenkin hirven talvehtimisalueiden taimikot Lapissa ja itäisessä Suomessa, missä kuivahkot kankaat ovat yleisiä ja pinta-alat suuria.

Metsäkeskuksen laskelmien mukaan hirvivahingoista maksettavat kasvu- ja laatutappiokorvaukset pienenevät esimerkiksi Lapin keskiosassa taimikon pituusvaiheesta riippuen tuoreella kankaalla 35–60 prosenttia ja kuivahkolla kankaalla 55–75 prosenttia nykyisestä.

Muutos näkyy voimakkaimmin lievissä tuhoissa, joissa on juuri ja juuri päästy yli korvattavan 170 euron rajan.

”Mikäli tämän korvauksen saavuttamiseen on aiemmin tarvittu kaksi hehtaaria lievää tuhoa, nyt tällaista vastaavaa tuhoa tarvitaankin kaksinkertainen hehtaarimäärä”, kertoo esittelijä **Tarja Palen** Suomen metsäkeskuksen Lapin alueyksiköstä.

Vanhojen taulukoiden mukainen taimikon arvo perustui raivauksen, äestyksen ja viljelyn uudistamisketjuun. Uusissa taulukoissa arvo perustuu kuivahkolla kankaalla halvempaan uudistamismenetelmään eli raivaukseen, äestykseen ja kylvöön.

”Menetelmä on keskimäärin oikeampi kuivahkolla kankaalla kuin istutus. Karu kohde voidaan uudistaa myös luontaisesti, jolloin sen arvokaan ei voi verrata esimerkiksi tuoreen kankaan ojitusmätästystä ja istutusta vaativaan kohteeseen”, Palen vertaa.

Etelä-Suomessa taimikoiden arvot vastaavasti nousevat 30–40 prosenttia.

”Hyvillä kasvupaikoilla etelän taimikot tuottavat paremmin, ja ne ovat myös arvokkaampia kuin Lapissa.”

”Niillä alueilla, missä taimikoita syödään jatkuvasti, tilanne on surullinen. Kuivahkoilla kankailla puulajia ei voi vaihtaa männystä kuuseen”, Palen toteaa.

Hirvivahinkokohteilla, joissa tuhon seurauksena esitetään täydennys- tai uudelleen viljelyä, laskevat kohteiden kasvu- ja laatutappiokorvaukset 65–95 prosenttia nykyisestä.

KARI LINDHOLM

VILLA SIIKAJÄRVI

Villa Siikajärvi on suunniteltu ympärivuotiseksi täyden palvelun vapaa-ajanviettopaikaksi.

Villa Siikajärven ainutlaatuinen sijainti Espoossa tarjoaa loistavat puitteet huolettomaan lomanviettoon luonnon keskellä.

72 upeaa huoneistoa nyt myynnissä. Tule ja varaa omasi heti.

Info: Invest Day Oy
info@villasiikajarvi.fi
040 322 0046

Esittelyt: Lauantaisin ja Sunnuntaisin
Klo 12.00 15.00
Kahvitarjoilu

VILLA SIIKAJÄRVI

Siikajärventie 88-90, 02860 Espoo. TERVETULOA
www.villasiikajarvi.fi

VILLA SIIKAJÄRVI